

ЗВІДОМЛЕННЯ

Української реформованої реальної гімназії
в Ржевницях

при Укр. Педаг. Інституті ім. М. Драгоманова в Празі
за шк. рік 1927—1928

подає

Дирекція при співучасті вчительського збору.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Ukrajinského reformního reálného gymnasia
v Řevnicích

při Ukr. Pedag. Ústavu jm. M. Drahoňanovna v Praze
za šk. rok 1927-28

podává

ředitelství s přispěním profesorského sboru.

П Р А Г А 1 9 2 8

Шкільні відомості.

I. Класи й приміщення гімназії.

Гімназія з початку 1927-28 шк. року мала чотири класи, а саме: I, III, V, VII. Крім цих клас були ще підготовчі курси II і IV кл., в яких навчання відбувалось згідно з програмом реф. реальн. гімназій, але ці курси не були визнані чеською шкільною владою. Після інспекції ці класи були затверджені перед Різдвяними святами декретом Чсл. Міністерства шкільництва й народної освіти ч. 156.242 V-27. з 21. грудня 1927 року. Таким чином, з січня 1928 року гімназія мала шість клас, а саме: I, II, III, IV, V і VII.

Навчання в гімназії провадилось згідно з програмом, який прийнятий в чеських державних реформованих реальних гімназіях з тією тільки різницею, що замість релігії відбувалися виховні години, а другою чужою мовою поруч французької була чеська мова. Німецька мова була необов'язковим предметом.

Навчання в гімназії в Празі відбувалося чотири рази на тиждень у будинку Будовцевої школи (Мала Страна, Кармелітська вул.), а двічі на тиждень в будинку державної реальної школи (Мала Страна, Новодворська вул.) від 1 год. 30 хв. до 7 год. веч.

Дирекція гімназії приносить в імені школи найщирішу подяку Земській Шкільній Раді й Господарському Урядові міста Праги за те, що вони ласкаво дозволили користуватися помешканнями зазначених вище шкіл.

Після переїзду гімназії до містечка Ржевиць навчання весь час відбувалось в будинку місцевої школи, за ласкавий дозвіл безплатно користуватися помешканням якої, а також шкільними збірками й приладдям, Дирекція гімназії вважає своїм прискремним обов'язком скласти найщирішу подяку місцевій Шкільній Раді, а головню її голові п. Й. Сухому, Дирекції школи в особі п. директора К. Цвака й місцевому Громадському Урядові, в особі бувшого старости п. В. Саділкі і теперішнього старости п. Ф. Гржебіка.

II. Учительський збір.

A. Зміни.

Директор гімназії проф. д-р. **Ярема** Яким мав відпустку із-за хвороби з 1. вересня 1927 року до 1. лютого 1928 року. Після закінчення відпустки з огляду на переобтяження працею в Укр. Пед. Інституті залишив роботу в гімназії.

Підчас відпустки проф. д-ра Яреми Якіма обов'язки директора гімназії виконував проф. **Кобизький** Іван.

31. лютого 1928 року директором гімназії був призначений проф. д-р **Артимович Агенор**.

Інж. доц. **Риндик** Степан залишив 1. вересня 1927 року службу в гімназії із-за браку годин.

Від 1. листопаду 1927 р. до 1. січня 1928 року підчас хвороби пр. **Богацької** Валерії викладала французьку мову пані **Шимановська** Оксана.

П. Бош Ярослав, учитель чеської мови, залишив службу в гімназії 5. листопаду 1927 р. із-за переїзду гімназії до Ржевиць, а замість його почали викладати чеську мову вчителі місцевої горожанської школи: в I класі панна **Поспішильова** Божена, в II кл. п. **Валек** Владімір, в III кл. п. **Бамбає** Теодор, в IV кл. п. **Сухан** Карел, в V і VII кл. п. **Ружічка** Ярослав.

П. Сулянова Гелена, учительниця горожанської школи в Ржевицях, викладала чеську мову в I класі замість учит. Поспішильової Божени з 10. лютого 1928 року до 15 квітня 1928 року.

Дир. горожанської школи в Ржевицях п. **Цвак** Карел викладав чеську мову в I кл. з 15. квітня до кінця шкільного року.

Інструктор **Зарицький** Володимир заступав підчас хвороби пр. Хлюра Марка з 19. травня 1928 року до 9. червня 1928 року.

Шкільний лікар д-р **Кметь** Нікола залишив 1. травня 1928 року працю в гімназії, а на його місце прибула д-р. **Біднова** Оксана.

Б. Учительський збір під кінець шкільного року.

1. Д-р **Артимович Агенор**, проф. Українського Університету й Українського Педагогічного Інституту в Празі, — директор.
2. **Богацька Валерія**, франц. мова II, III, IV, V, VII кл., — 19 год., господар IV кл.
3. **Бамбас Теодор**, фаховий учитель горожанської школи, чеська мова III кл., — 3 год.
4. **Валек Владімір**, фаховий учитель горож. школи, чеська мова II кл., — 3 год.
5. **Галаган Микола**, природознавство II кл., — 2 год. викладав безплатно, за що Дирекція приносить щире подяку.
6. **Кобизький Іван**, укр. мова II, III, IV, V, VII кл., вих. год. II кл., — 20 год., виконував обов'язки директора гімназії з 1. вересня 1927 року до 1. лютого 1928 року, секретар Педаг. Ради з 1. березня 1928 р., бібліотекар.
7. **Кравець Остап**, матем. I, II, III, IV, V, VII, нар. геом. II, III, IV, V, VII кл., — 31 год., секрет. Педаг. Ради з 1. вересня 1927 р. до 1. березня 1928 року, господар VII кл.
8. **Любинецький Мирон**, лектор укр. мови в Карловому університеті, латина VII кл., — 8 год.
9. **Майстренко Іван**, природ. I, IV, V, VII кл., хемія V кл., фізика III, IV, VII, геогр. I кл., — 23 год., господ. I кл.
10. **Паливода Іван**, малюв. I, II, III, IV кл., гімн. I, II, III, IV, V, VII кл., — 25 год., господ. II класи.
11. **Пасічник Трохим** був цілий рік на відпустці із-за хвороби.
12. **Подільський Кость**, геогр. II, III, IV, V кл., лат. V кл., укр. мова I кл., красноп. I кл., вих. IV., — 20 год., господар V класи.
13. **Ружічка Ярослав**, фаховий учит. горож. школи, чеська мова V, VII кл., — 5 год.
14. **Сухан Карел**, фаховий учитель горож. школи, чеська мова IV кл., — 3 год.
15. **Хлюр Марко**, історія I, II, III, IV, V, VII кл., географія VII кл., вих. год. I, III, V кл., — 20 год., господар III кл.
16. **Цвак Карел**, директор горожанської школи в Ржевничах, чеська мова з 15. квітня 1928 р. в I кл. — 5 год.

В. Учителі необов'язкових предметів.

- Дяченкова Ніна**, лектор Укр. Педагогічного Інституту, співи — 5 год.
Любинецький Мирон, німецька мова III, IV, V, VII кл., — 8 год.
Паливода Іван, ручна праця I, II, III, IV кл., — 4 год.
Шкільний лікар д-р **Біднова Оксана** з 1. травня 1928 року.

III. Хроніка.

Шкільний рік почався 1. вересня 1927 року. — 28. жовтня відбулося в Будовцевій школі свято девятироківин проголошення незалежності Чехословацької Республіки з таким програмом: вступне слово заступника директора проф. Кобизького Ів., реферат проф. Подільського К., декламації, співи, гра на бандурі, гімни. — 5. листопаду гімназія переїхала з Праги до Ржевниць біля Праги. — 28. листопаду підчас двох останніх лекцій відбулося святкування 40-літнього ювілею літературної праці письменниці Ольги Кобилянської, яке складалося з викладу заступника директора проф. Кобизького Ів. про творчість О. Кобилянської, відповідних декламацій і співів. — 26. грудня гімназія брала участь в урочистому відкритті на площі м. Ржевниць ялинки, яку влаштувала окружна комісія опіки над дітьми. — 8. січня 1928 року була влаштована в салі «Grand-Hotelu» в Ржевничах шкільна вечірка, підчас якої учнями й ученицями гімназії були поставлені дві п'єси, а саме: «Зимова королівна» і «Св. Миколай», виконані українські народні танці й проспівані колядки. — 6. лютого приступили до виконання обов'язків директора гімназії проф. д-р Артимович Агенор. — 7. березня в день роковин народження пана Президента Ч.С.Р. Т. Г. Масарика всі вчителі й учні гімназії були вранці на святі, яке влаштували в честь пана Президента чеські школи в Ржевничах, а по обіді замість двох останніх лекцій відбулося гімназ. свято, підчас якого директор гімназії проф. д-р Артимович Аг. сказав вступне слово, проф. Хлюр М.

прочитав реферат «Діяльність Президента Масарика за час світової війни», учні й учениці продекламували українські й чеські вірші, а хор проспівав кілька пісень. — День 25. березня був присвячений пам'яті Т. Г. Шевченка; в його честь відбулася шкільна вечірка з промовою проф. Кобизького на тему: «Шевченко у чехів», рефератом (чеською мовою) фахового вчителя Ружічки Ярослава на тему «Т. Г. Шевченко»; живі картини з декламаціями ілюстрували під акомпанімент співів шкільного хору окремі твори Т. Г. Шевченка. — 21. травня приїздила комісія, зложена з представників Міністерства шкільництва й народньої освіти, Міністерства закордонних справ і Чсл. Червоного Хреста, для перебрання як шкільного, так і інтернатського майна. — 24. травня гімназію відвідав п. Ректор Українського Педагогічного Інституту ім. Мих. Драгоманова в Празі проф. д-р. Сімович В. і побував на лекціях у всіх класах. — 26. травня учні старших клас їздили до Праги на Шевченківське свято, яке влаштував Укр. Педаг. Інститут у Празі. — Навчання закінчилося 27. червня загальною прогулкою всіх учнів через Карлштейн до св. Івана під скалою, а звідтіля через Сербско-Карлштейн і Задню Тржебань назад до Ржевниць. — 28. червня відбулася роздача свідоцтв.

IV. Інспекція.

16. грудня 1927 р. відвідала гімназію комісія, зложена з представника Міністерства закордонних справ п. консула д-ра Зенона Завазала, представника Міністерства шкільництва й народньої освіти проф. Йозефа Урбана, директора академічної гімназії в Празі й інспектора українських емігрантських шкіл в Ч.С.Р. проф. Франтішка Лакогого, представника Чсл. Червоного Хреста д-ра Кельнера і п. ректора Укр. Педагог. Інституту в Празі проф. д-ра Вас. Сімовича. Ця комісія детально оглянула інтернат, а потім побувала в гімназії на лекціях у всіх класах.

V. Шкільна лектура.

1. З латинської мови.

Класа VII. Tit. Livius: Ab urbe condita, lib. I. c. 1—13, 20—28, 30—34.

Sallustius Crispus: Bellum Iugurthinum c. 1—12, 15—24, 28—34.

M. Tullius Cicero: In Catilinam oratio I.

Vergilius Maro: Aen. lib. I. 1—571.

2. З чеської мови.

Класа VII. Šelakovský: Ohlasy. Erben: Kytice z pověstí. Němcová: Babička, Pan učitel.

VI. Іспити зрілості.

20. лютого 1928 року відбулися іспити зрілості для репробантів. До іспитів приголосилось 5 чоловік, що були репробовані на матуральних курсах у Йозефові в Празі. Свідоцтво зрілості до студій у високій технічній школі набули: Яцуляк Т. і Жук С. Репробовані були: 1 екст. на 1 рік, а 1 на неозначений час. Перед іспитом відступив із-за хвороби 1 екстерніст.

Іспити зрілості відбулися під головуванням делегата Мін. шк. й нар. освіти проф. Франтішка Лакогого, директора академічної гімназії в Празі.

VII. Фізичне виховання.

Гімнастика. Навчання гімнастики як для хлопців, так і для дівчат відбувалось у шкільному році 1927—1928 нормально. Відвідувало гімнастику 58 учнів та 38 учениць. Звільнені були від гімнастики 3 хлопці та 4 дівчини. Гімнастика (сокільська, шведська та пластичні рухи) велася в межах написаного програму.

Руханкові гри та легка атлетика влаштовувалися в гімнастичній салі та на грищі. Найбільших успіхів у минулому шкільному році досягнуто в киданій (házená) та валі-болі.

Спортові дружини (валі-бол, кидана) вправлялися систематично й брали участь в змаганнях з подібними чеськими та українськими (студенськими) дружинами. Таких змагань протягом минулого року відбулось 18, із них 14 закінчилося перемогою дружин гімназії.

Вправи в «Соколі». В місцевому чеському «Соколі» були записані та відбували вправи 16 учнів та 10 учениць.

VIII. Виховання у «Пласті».

(Звідомлення проф. К. Подільського.)

Виховні цілі «Пласту» залишилися ті самі, що в минулому році, тільки була модифікована практика праці. Організаційна праця переходить уже в ідейно-практичну, чисто пластову діяльність. Молода пластова громада (кіш) в складі 3 хлоп. і 1 дів. відділів, з числом членів 103 (68 хлоп. і 35 дівч.), добре усвідомлена ідейно і практично мусила стати до репрезентації перед своїми й чеськими людьми й товариствами, насамперед же перед добре організованою частиною чеських скавтів, «Празьким Скавтом». — Змагання наших відділів в організ. «Празького Скавта» винесли 2 наших хлоп. відділи на 8. і 9. місяця. Взагалі у всю пластову роботу було вкладено надзвичайно багато сили й старань. І чим більше ми здобували успіхів при праці в чеській скавтській організації, тим привітливошою усмішкою прояснялись обличчя старих досвідчених пластових провідників, і чи не найкращою характеристикою нашої праці були слова Жупного Звітодавця і Заступника Начальника Союзу Скавтів Ч.С.Р., Яна Новака, коли він прощаючись з жалем сказав, що з родини «Празького Скавта» відходить така її блискуча складова частина («brillantni složka»).

У минулому 27-28 шк. р. пластуни (ки) гімназії мали до 200 гурткових сходин. до 25 гуртк. прогулок (з того 5 цілоденних), біля 45 сходин відділових, 2 сходин всього пласту й 15 прилюдних виступів.

Більших прогулок в околиці Праги й Ржевниць було влаштовано до 40 зі загальним числом зроблених кілометрів над 300. Прогулки робилися в районі: Гвезда, Подбаба, Седльце, Шарка, Гржебени, Мнішек, поток Кейну, Скалка, Бабка, Озерце б. Галоун, Карліцьке Удолі, Стражні верх, Гласна Тржебань, Черношице, Карлштейн. Крім того, було влаштовано 12 наукових екскурсій, а то: 1) для огляду історичних пам'яток Праги (храми: Св. Віта, Св. Юра, Градчанські Палади, Бельведер) під пров. проф. К. Подільського, 2) до музею Гвезда, 3) до замку Карлштейн, 4) до кляштора на Скальці, 5) до музею-архіву укр. визвольної боротьби в Празі.

З прилюдних виступів слід відмітити: 1) Участь у Всеспортовій Маніфестації в Празі 17-IX-1927. 2) Виступ в художньому програмі Всескавтської Академії в Празі 28-X-1927. 3) Спільна вечірка-забава цілого нашого гімназійного пласту з чеськими XII хлоп. і VI дівоч. відділами «Празького Скавта» 30-X-1927. 4) Участь у пластових легко-атлетичних змаганнях відділів «Празького Скавта» (жовтень). 5) Участь в ідейно-скавтських змаганнях відділів «Празького Скавта» (жовтень 1927). 6) Участь у Загальному Зізді провідників скавтського руху з цілої Чехословацької Республіки 27-28-II-1928. 7) 2 літературні поранки, з яких другий був присвячений Т. Шевченкові (12. лютого і 1. квітня 1928 р.). 8) Академія — вечірка в честь Baden-Powell'a з літературно-музично-вокальними відділами 19-II-28. 9) Показання скавтського фільму «Bud připraven» (Masarykův lidovýchovný ústav) для учнів цілої гімназії 28-IV-28. 10) Вистава «Невольник» Т. Шевченка 29-IV-28. 11) Участь в Зізді всіх укр. пластових частин (з Чехословацької пластової області) в Ржевниціях 27—28-V-1928. 12) Зустріч з XII хл. і VI дівоч. відділами «Празького Скавта» в Ржевниціях в дні 12—13-V-1928. 13) Одноденний спільний табір з 36. відділом «Празького Скавта». 14) Поїздка до Праги репрезентаційного пластового гуртка на свято Празької скавтської Жупи 17-VI-1928. Вакації 1927 р. провели пластуни гімназії в чеських пласт. таборах в районах Хрудіма (біля Пардубіць) і Збірога. Із таборів були зроблені такі екскурсії: з XII в і д і л у: 1) до Хрудіма, 2) до Пардубіць (огляд міста і музею), 3) до Кунетіцької гори, 4) до руйн замку Шамберк, 5) до Спалави (географічний центр Європи), 6) на Огеб. З X відділу: 1) до замку Жембрак, 2) до замку Точник. Де-які пластуни ще були в Крконошах і на Підкарпаття. Пласт має прекрасну збірку акварельних малюнків наших пластунів

з-під Крконош (Снежка) і фотографічний альбом за 4 роки праці. — Крім цього, з ініціативи провідника гімназійного пласту проф. К. Подільського для решти гімназійної молоді була влаштована літня колонія на Сазаві (Поліпси біля Кацова). В колонії було 67 учнів і учениць. Загальний порядок життя був, як у пластовому таборі. З колонії були роблені більші прогулки й одна екскурсія до замку Штернберг над Сазавою.

На весні року 1928. пластуни й пластунки обробили собі городи, на яких посадили бараболо, зеленину і квіти. На великодню суботу старанням пласту відправлена Служба Божя, а на Великдень гурток пластунів їздив до Черношиць. Зимом 27-28 р. — влаштований домашній шаховий турнір. На змаганнях при зїзді всіх українських відділів 1-й пластовий курінь гімназії ім. гетьмана Ів. Мазепи переміг всі відділи, здобувши майже подвійне число точок, порівнюючи з кожним иншим відділом. Разом Ржевниці виграли ці змагання проти Праги й Подєбрад з відношенням точок 77:22 на нашу користь. В межах нашої організації й з нашої ініціативи були влаштовані змагання в киданій, валеїболі і баскет-болі з цілковитою майже перевагою наших команд. 29-IV-1928 на Шевченківській вечірці була зроблена збірка пожертв на користь потерпілих підчас болгарського землетрусу. Збірка ця внісєла кч. 131.40. Гроші були передані через Чехословацький Червоний Хрест, за що ми одержали теплу подяку цієї організації за братерське славянське почуття до братів Болгарів.

Наше пластове гасло: «Бути готовим завжди робити добро і служити Богові й ближньому». Наш девіз: «Служба Україні».

Спіраючись на ці загальні ідейні основи пластового руху, іде вперед наша молода пластова громада, маючи за ціль, зокрема, персональне удосконалення: моральне, інтелектуальне і фізичне, а також створення братерства пластової молоді всього світу.

IX. Шкільні екскурсії.

До переїзду гімназії з Праги до Ржевниць відбулися такі екскурсії: під проводом проф. Майстрєнка — до технічного Музею на Градчанах, до Сміховського бровару, до глинового заводу в Міхлях, на гігієнічну виставку в Людерні й двічі на вежу на Петржині; під проводом проф. Подільського — до Подбаби, до Сєдльце і до Шарки. Після переїзду гімназії до Ржевниць прогулки в околицях Ржевниць історичного, природничого або географічного характеру відбувалися майже що-тижня, головним чином, під проводом проф. Подільського. З таких прогулок найголовніші: до Бабки (3), до Карлштейну (3), до Тржебані, на Скалку (4), до Мнішка (2), на Каменну (2), до гірського озера біля Галоун (2), на Дєдко, до потоку Кейну (2), до Карліцької долини, дорогою по Гржебєнах до Шибєрного біля Гостоміць, через Мнішецьку дорогу до Кейну й Каменної, до пластового табору біля Галоун, екскурсія через Карлштейн до св. Івана під скалою й екскурсія на «живнєстєнську» виставку в Ржевницях.

X. Практичні вправи студентів.

В шк. році 1927—28, як і в попередніх роках, гімназія була школою педагогічної практики для студентів Укр. Педаг. Інституту, які дали самостійних пробних лекцій з української мови й історії літератури — 25 (проводив проф. Л. Білецький і лект. Г. Омєльченко), з історії — 24 (доц. Хв. Слюсаренко), з географії — 9 (доц. д-р М. Дольницький), з природознавства й фізики 14 (д-р Е. Малик, проф. М. Лорченко), з математики — 30 (лект. Іщук-Шульгіна, доц. д-р Гула і проф. Е. Іваненко), зі співу й музики — 18 (лект. Н. Дяченко). Темі для пробних лекцій підбирали вчителі гімназії відповідно до плану й поступу навчання.

XI. Збірки книжок і шкільного приладдя.

- 1) Бібліотека інв. ч.ч. 705, книжок 1.858.
- 2) Природознавство, фізика й хемія інв. ч.ч. 47, річей 86.
- 3) Географія та історія інв. ч.ч. 30, річей 57.
- 4) Математика й нар. геометрія інв. ч.ч. 41, річей 194.
- 5) Ручні праці інв. ч.ч. 28, річей 77.
- 6) Малювання інв. ч.ч. 34, річей 45.
- 7) Шкільний інвентар ч.ч. 10, річей 16.

XII. Статистичний перегляд.

(Число зі значком + показує учениць, а число праворуч угорі показує приватистів.)

	К л а с а						Разом
	I	II	III	IV	V	VII	
1. Скількисть.							
На поч. шк. р. 1927-28	10+8	7+8 ³	16+4	11+8 ¹	10+9	9+6 ¹	63+43 ⁵
Серед року виступ.	0+1	—	—	—	2+1	—	2+2
На кінці 1927-28 шк. року	17	15 ³	20	19 ¹	16	14 ²	101 ⁶
В тому числі:							
звичайних учнів	10	7	16	11	8	9	61
звичайних учениць	7	8	4	8	8	5	40
приватистів	—	—	—	—	—	—	—
приватисток	—	3	—	1	—	2	6
2. Місце народж.							
Україна	4+4	4+0 ³	6+1	3+2	6+1	4+2	27+10 ³
Укр. зем. під Польщ.	3+2	2+6	8+2	7+6	2+5	3+2	25+23
Інші країни	3+1	1+2	2+1	1+0 ¹	0+2	2+1 ²	9+7 ²
3. Приміщення.							
В Ржевницях в інтер.	10+7	6+8	14+4	11+8	7+8	5+1	53+36
„ у батьк. або род.	—	1+0	1+0	—	1+0	1+1	4+1
„ у чуж. під догл.	—	—	—	—	—	2+0	2+0
Поза Ржевницями	—	0+0 ³	1+0	0+0 ¹	—	1+3 ²	2+3 ⁶
4. Рідна мова.							
Українська	10+7	7+8 ³	16+4	11+8 ¹	8+8	9+5 ²	61+40 ⁶
5. Релігія.							
Православна	7+2	4+5 ³	7+2	6+2 ¹	7+2	5+3 ²	36+16 ⁶
Греко-католицька	3+5	3+3	9+2	5+6	0+6	3+2	23+24
Безконфесійні	—	—	—	—	1+0	1+0	2+0
6. Вік.							
Народж. 1904 р.						0+1	0+1
„ 1909 „					1+1		1+1
„ 1910 „					2+2	2+2 ¹	4+4 ¹
„ 1911 „			1+0	2+2	1+2	6+2 ¹	10+6 ¹
„ 1912 „		0+2	5+1	8+3	2+3	1+0	16+9
„ 1913 „		2+0	2+1	1+2 ¹	2+0	—	7+3 ¹
„ 1914 „	5+0	2+1	4+1	0+1	—	—	11+3
„ 1915 „	3+1	3+3 ¹	4+1	—	—	—	10+5 ¹
„ 1916 „	1+2	0+1 ¹	—	—	—	—	1+3 ¹
„ 1917 „	0+2	0+1 ¹	—	—	—	—	0+3 ¹
„ 1918 „	1+2	—	—	—	—	—	1+2
7. Необов. предм.							
Німецька мова.	—	—	16+4	11+8	8+8	9+5	44+25
Спів	10+7	7+8	16+4	11+8	8+8	9+4	61+39
Ручна праця.	10+7	7+8	16+4	11+8	—	—	44+27

	К л а с а						Разом
	I	II	III	IV	V	VII	
8. Класифікація.							
а) Допов. шк. р. 26-27:							
Повтор. іспит склади . . .	—	3+2	—	2+0	2+0	—	7+2
Повтор. іспит не скл. . .	—	1+1	—	0+1	—	—	1+2
Загальний вислід у шк. р. 1926-27:							
Визначно здатні	—	1+0	—	1+1	1+0	1+2	4+3
Здатні	—	12+4	—	8+7	8+5	8+3	36+19
Нездатні	—	1+1	—	0+1	—	3+0	4+2
Некласифіковані	—	—	—	—	—	1+0	1+0
б) На кінці ш. р. 27-28:							
Визначно здатні	3+2	0+0 ²	2+0	—	0+1	1+0	6+3 ²
Здатні	6+3	6+8 ¹	13+3	8+6	6+6	8+4 ¹	47+30 ²
Нездатні	1+1	—	—	—	0+1	—	1+2
Повторні іспити	0+1	1+0	1+1	2+1	2+0	—	6+3
Некласифіковані	—	—	—	1+1 ¹	—	0+1 ¹	1+2 ²

XIII. Спис учнів під кінець шкільного року.

К л а с а I. 1. Богун Богдан, Відень (Австрія). 2. Богун Тарас, Відень (Австрія). 3. Джуфер Ірина,* Головецько (Галичина). 4. Калина Петро,* Ондавка (Словаччина). 5. Кичун Володимир, Жужіль (Галичина). 6. Кошук Петро, Піщанка (Поділля). 7. Кравець Валентина,* Зеленьянка (Поділля). 8. Мельник Ярослава, Лозна (Поділля). 9. Прус Євдокія, Великі Барки (Галичина). 10. Смола Марія, Ондавка (Словаччина). 11. Тимофієва Ірина (Полтава). 12. Ткаченко Григорій,* Берестечко (Волинь). 13. Трутенко Володимир, Липовець (Київщина). 14. Трутенко Ігор, Глухів (Чернігівщина). 15. Черняхівський Федір,* Берестечко (Волинь). 16. Якимова Стефанія, Воля Кобилянська (Галичина). 17. Яцків Йосип, Брошнів (Галичина).

II к л а с а. 1. Бергун Іван, Цеблів (Галичина). 2. Воронєцька Аполінарія, Берестечко (Волинь). 3. Воронєцька Марія, Берестечко (Волинь). 4. За-клинська Олена, Жабє (Галичина). 5. Звонок Михайло, Львів (Галичина). 6. Корнійчук Ніна, Берестечко (Волинь). 7. Кошук Євген, Піщанка (Поділля). 8. Онишук Наталка, Карловка (Галичина). 9. Паславська Софія, Любачів (Галичина). 10. Соловійов Всеволод, Шепетівка (Волинь). 11. Сквирчинська Софія, Хотин (Бесарабія). 12. Статник Вікторія, Акерман (Бесарабія). 13. Терлецький Микола, Харків. 14. Хлюр Тарас, Ніжин (Чернігівщина). 15. Худий Іван, Нью-Йорк (Америка). 16. Приватистка Садовська Ірина, Вовчанськ (Харківщина). 17. Приватистка Чередівка Ірина,* Камянець Подільський. 18. Приватистка Чернявська Аріядна,* Сміла (Київщина).

III. к л а с а. 1. Біла Катерина, Горайці (Галичина). 2. Богун Людмила, Кіцмань (Буковина). 3. Бугаїв Михайло, Полтава. 4. Грицик Марія, Горайці (Галичина). 5. Джуфер Володимир, Головецько (Галичина). 6. Заклинський Святослав, Кутна Гора (Чехія). 7. Кинчук Остап, Самбір (Галичина). 8. Кравчук Василь, Київ. 9. Лисий Богдан, Миколаїв (Галичина). 10. Лисий Євген, Кошляки (Галичина). 11. Маруняк Володимир, Рожубовичі (Галичина). 12. Маруняк Степан, Рожубовичі (Галичина). 13. Опаренко Михайло, Київ. 14. Риндик Мирослав,* Бірзула (Поділля). 15. Сосницький Богдан,* Кошляки (Галичина). 16. Тимешко Олександра, Київ. 17. Трутенко Всеволод, Глухів (Чернігівщина). 18. Хома Василь, Терпилівка (Галичина). 19. Шаповал Микола, Нові Санджари (Полтавщина). 20. Якубовський Олександр, Петровськ (Кавказ).

К л а с а IV. 1. Безсонів Володимир, Могилів (Поділля). 2. Джуфер Марія, Підгірці (Галичина). 3. Домбровська Одарка, Ворона (Галичина). 4. Кобилянський Юліян, Чернівці (Буковина). 5. Корнійчук Петро, Берестечко (Волинь). 6. Кравчук Зинаїда, Київ. 7. Ліщинський Микола, Брошнів (Гали-

чина). 8. Ліщукевич Михайло, Берестечко (Волинь). 9. Машовець Михайло, Крушановичі (Чернігівщина). 10. Слюзар Кліментина, Кути (Галичина). 11. Со-рока Михайло, Гнилиці Великі (Галичина). 12. Сподарик Софія, Лавочне (Галичина). 13. Хлюр Зинаїда, Ніжин (Чернігівщина). 14. Хмарук Антін, Берестечко (Волинь). 15. Швед Євгенія, Нагірці Малі (Галичина). 16. Юзефович Михайло, Лисянка (Київщина). 17. Янківський Людвик, Бережани (Галичина). 18. Янківський Станіслав, Бережани (Галичина). 19. Яцків Емілія, Брошнів (Галичина). 20. Приватистка Івасюк Оксана, Катеринодар (Кубань).

К л а с а V. Воронкевич Тетяна, Модлін (Польща). 2. Гарасимів Олег, Комарно (Галичина). 3. Гудзій Микола, Київ. 4. Зміснюк Всеволод, Одеса. 5. Каплинський Юрій, Олександрівськ (Катеринославщина). 6. Корженьовська Іванна, Рокшиці (Галичина). 7. Кучерів Віктор, Кременець (Волинь). 8. Оницьук Мирослава, Карлів (Галичина). 9. Паславська Олена, Любачів (Галичина). 10. Підмалівська Марія, Бичків (Підкарпаття). 11. Приходько Євген, Камянець Подільський. 12. Сподарик Олена, Лавочне (Галичина). 13. Стахів Грина,*) Перемишль (Галичина). 14. Тимешко Ірина, Чернігів. 15. Химич Василь, Житомир. 16. Юзефович Микола, Лисянка (Київщина).

К л а с а VII. 1. Антонович Марина, Київ. 2. Галаган Борис, Стурдзіва (Бесарабія). 3. Гарасимів Всеволод, Комарно (Галичина). 4. Григорієв Мирослав, Камянець-Подільський. 5. Домбровський Маркіян, Ворона (Галичина). 6. Звонк Филипа, Тустановичі (Галичина). 7. Калер Марія, Тарнобжег (Галичина). 8. Коваль Володимир, Київ. 9. Макаренко Василь*) Київ. 10. Пачоський Роман, Рава Руска (Галичина). 11. Підмалівський Микола, Бичків (Підкарпаття). 12. Татаруля Сергій, Глухів (Чернігівщина). 13. Шаповал Тетяна, Максимівка (Полтавщина). 14. Шимановська Оксана, Лозанна (Швайцарія). 15. Приватистка Івасюк Галина, Армавір (Кубань). 16. Приватистка Мазепа Галина, Петроград.

XIV. Інтернат гімназії.

Інтернат поділяється на два відділи: хлопчачий і дівочий. У Празі хлопчачий інтернат поміщався у військовому бараці на вул. Шефлего ч. 5. на Погоржельці, а дівочий — у бараці Чсл. Червоного Хреста під Кадеткою. Барак, в якому жили дівчата так-сяк відповідав ще своєму призначенню, хоч і мав багато незручностей. Але барак, в якому містився хлопчачий відділ, крім того що був занадто тісний, не відповідав жадним гігієнічним умовам і почав уже поволі розвалюватися. Перезимувати в такому бараці нічого було й думати. Всі спроби Дирекції гімназії і Чсл. Червоного Хреста знайти в Празі відповідне помешкання для інтернату не мали успіху із-за перенаселення Праги. Довелось шукати помешкання для інтернату, а разом і для школи, щоб учні не витрачали грошей і часу на поїздки з інтернату до школи й назад, поза Прагою, але недалеко від неї, бо студенти Укр. Педагогічного Інституту мусили приїздити до гімназії на практичні вправи. Після довгих пошукувань таке помешкання знайшлося у містечку Ржевницях, що лежить в 25 кілометрах від Праги на залізничному шляху Прага — Пільзен, над річкую Бероункою, в здоровій кліматичній місцевості у підніжжя гір Ржебен. Для гімназії місцевою шкільною радою, громад. урядом і дирекцією школи були безплатно уділені помешкання Ржевницької школи, а для інтернату були наняті три будинки (віли): один для двічат, а два для хлопців. Учні були розміщені в кімнатах, 5 чоловік в кімнаті, тоді як у Празі в одній кімнаті жило 25 учнів. У Ржевницях явилась можливість організувати свою кухню, з якої учні могли одержувати свіжу, смачну їжу, а до того ще й значно дешевшу, ніж то було в Празі.

Життя в інтернаті проходить згідно з регуляміном, встановленим Педагогічною Радою гімназії. Вільний час учні використовують для прогулок, спорту, гурткових сходів, підготовки до вистав, ріжного роду забав і т. п.

В інтернаті на кінець 1927-28 шк. р. жило 53 хлопці й 36 дівчат.

У хлопчачому відділі інструкторами були: п. Зарицький Володимир (абсолювент Укр. Педаг. Інституту в Празі), п. Іржаківський Петро (абсолювент Укр. Пед. Інституту в Празі), і п. Сохацький Василь (абсолювент Укр. Пед. Інституту в Празі); в жіночому відділі — п. Кандиба Віра—виховниця (скінчила Бестунівські курси в Петрограді), п. Шляхтиченкова Лідія — інструкторка (скінчила Укр. Пед. Інститут у Празі) і п. Григорукова Іванна — інструк-

*) Із відзначенням.

торка (скінчила Укр. Педаг. Інститут у Празі). Господар інтернату — п. Лисий Іван.

XV. Матеріяльна підтримка учнів.

На допомозі	Класи гімназії						Разом	Міс. допомога м. шк. й нар. осв.
	I	II	III	IV	V	VII		
Міністр. в інтершк.	10+7	6+8	14+4	11+8	7+8	5+1	53+36	39.040 к. ч.
й нар. осв. поза інтернат.		1+0	2+0	0+0 ¹		3+2 ¹	6+4	
На утриманні батьків		0+0 ³			1+0	1+2 ¹	2+6	

До 1. січня 1928 року допомогу видавало Міністерство закордонних справ; з 1. січня, коли гімназія перейшла до Міністерства шкільництва й народної освіти, цю допомогу перебрало на себе Міністерство шкільництва й народної освіти.

Крім цього, а часу переїзду гімназії до Ржевниць, цебто з листопаду 1927 року, Чсл. Червоний Хрест видав допомогу на опалі помешкання в сумі 5.000 к.ч.

XVI. Стан здоров'я учнів.

Загальний медичний огляд учнів (иць) був зроблений шкільним лікарем на початку й на кінці шкільного року. З порівняння наслідків огляду можна сконстатувати, що загальний стан здоров'я за цей рік завдяки переїзду гімназії з Праги до Ржевниць поліпшився, бо учні в Ржевницях живуть у кращих з гігієнічного боку помешканнях, весь вільний час проводять на свіжому повітрі й значно краще харчуються. В кінці червня всіх учнів важили, причім виявилось, що

6,5% учнів не змінило своєї ваги,
 14,3% „ зменшило свою вагу, а
 79,2% „ виказало приріст на вазі.

Найбільший приріст є 5 кг., а найбільший убуток 2,5 кг. Учням, які виказали убуток на вазі, призначене побільшене харчування. З окремих захворювань можна відмітити такі:

1. Angina 38 учнів, 34 учениці
2. Parotitis epidemica 7 „ 4 „
3. Furunculosis 21 „ 11 „
4. Influenza 9 „ 6 „
5. Reumatismus subact. 3 „ 4 „
6. Otitis media. 3 „ 1 „
7. Infract. epicond. medial. 1 „ —
8. Hordeolum 2 „ —
9. Laringitis acuta 1 „ —

Крім того, одна учениця IV кл., яка мала osteomyelitis femoris acuta, була відправлена на хірургічну клініку в Празі, де їй була зроблена операція, а одну ученицю VII кл. Чсл. Червоний Хрест узяв на лікування до санаторії для туберкульозних в Жамберку.

Список підручників на 1928-29 шк. рік.

К л а с а II. Курило: Грам. укр. мови II. — Крушельницький: Чит. VI. Fr. Mužik: Květen II. — Müller: Cvič. II. — Dr. Pešek: Z domova a ciziny II. — Dr. Nikolau: Učeb. zeměpisu pro II. tř. — Pover-Vojtišek: Uč. franc. I. — L. Červenka: Aritm. pro II. tř. — Valouch: Měřitví. — Вагнер: Природознавство III.

К л а с а III. Смаль-Стоцький і Гартнер: Грамат. укр. мови. — Крушельницький: Чит. VII. — Jursa: Vzkříšení III. — Müller: Cvičeb. jaz. čes. III. Pover-Vojtíšek: Uč. jaz. franc. II. — Hanuš: Cvič. jaz. něm. — Červenka: Aritm. pro III. tř. — Valouch: Měřitv. — Dr. Pešek: Z domova a ciziny III. — Dr. Nikolau: Uč. zeměp. III. — Шиндлер: Фізика.

К л а с а IV. Крушельницький: Чит. VIII. — Домбровскій: Укр. стил. і ритміка. — Jursa: Vzkříšení III. — Müller: Cvič. jaz. čes. IV. — Pover-Vojtíšek: Uč. jaz. franc. II. — Hanuš: Cvič. jaz. něm. — Bidlo-Hýbl-Šusta: Dějiny starověku. — Dr. Nikolau: Uč. zeměpisu IV. — Рудницький: Початк. геогр. України. — Bydžovský: Arit. pro IV.—VII. tř. — Vojtěch: Geometrie pro IV. a V. tř. — Bydžovský: Sběrka úloh z matem. — Гірняк: Минерал. і хемія.

К л а с а V. Барвінський: Історія укр. літ. I. — Воляк: Старе укр. письменство. — Leder: Maj IV. — Hötzl-Hraba-Ottová: Cvič. jaz. česk. I. — Kudrnovský: Cvič. jaz. lat. pro V. — VI. tř. — Kudrnovský: Lat. mluvnické pro rrg. — Pover-Vojtíšek: Uč. jaz. franc. III. — Ježek-Kašík: Deutsches Lesebuch für V. VI. Kl. — Bidlo-Šusta-Hýbl: Všeob. dějepis II. — Дорошенко: Курс історії України. — Dr. Nikolau: Uč. zeměpisu pro vyšší tř. — Bydžovský: Aritmetika pro IV.—VII. tř. — Vojtěch: Geometrie pro IV. a V. tř. — Bydžovský: Sběrka úloh. — Pithard-Seifert: Zaklady desk. geom.

К л а с а VI. Барвінський: Історія укр. літ. I—II. — Крушельницький: Вибір із укр. письменства I. — Saha: Přehled dějin lit. české. — Rufer-Horčíčka — Česká čítanka III. — Kudrnovský: Cvič. jaz. lat. — Kudrnovský: Latinská mluvnické. — Др. Артимович: Латинська читанка — Brandt: Výbor z básní Ovidiových. — Pover-Vojtíšek: Uč. jaz. franc. III. — Pover-Vojtíšek: Lectures choisies. — Pover-Vojtíšek: Grammaire franç. — Ježek-Kašík: Deutsches Lesebuch. — Bidlo-Hýbl-Šusta: Všeobecný dějepis pro vyšší tř. — Dr. Nikolau: Uč. zeměpisu pro vyšší tř. — Bydžovský: Aritmetika II. — Vojtěch: Geometrie pro VI. tř. — Bydžovský: Sběrka úloh. — Valouch: Tabulky logaritmické. — Pithardt-Seifert: Základy desk. geom. — Rosický-Trapl: Botanika pro vyšší tř. — Dr. Voldřich a Bayer: Zoologie pro vyšší tř. — Mašek a Němeček: Chemie III.

К л а с а VIII. Барвінський: Історія укр. літ. II. — Крушельницький: Вибір з укр. письменства II. — Pulec: Novočeské písemnictví v přehledných otázkách. — Vykoukal-Holeček: Čítanka pro IV. tř. st. šk. — Kudrnovský: Latinská mluvnické. — Hrubý-Hrdina: Cvičebná kniha jaz. lat. — Dr. Brtnický: Cicero Disput. Tusc. Hanásek-Kaska: Výbor ze spisů Tacitových. — Hofmeister: Horatius. — Dr. Jiráni: Výbor z římské lyriky. — Pover-Vojtíšek: Lectures choisies. — Pover-Vojtíšek: Grammaire française. — Kadlec: Deutsches Lesebuch. — Bidlo-Hýbl-Šusta: Všeobecný dějepis III. — Pekař: Dějiny československé. — Ваха-Nikolau: Českosl. vlastivěda. — Bydžovský: Aritmetika II. — Vojtěch: Geometrie pro VII. tř. — Bydžovský: Sběrka úloh. — Valouch: Tabulky logaritmické. — Pithardt-Seifert: Základy desk. geom. — Dr. Voldřich a Kratochvíl: Geologie pro VII. tř. — Левицький: Фізика для вищих клас. — О. Drálová: Úvod do filosofie.

Д-р А. Артимович,
директор.